

Beslutsunderlag

DATUM: 2011-03-11
AVDELNING: Stabsavdelningen

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR

■ Åtgärder med anledning av överträdelse av avvecklingslimiter inom valutareservförvaltningen

Direktionen beslutar att

- fastställa direktiven för en utredning om en compliancefunktion i Riksbanken enligt bilaga 1,
- uppdra åt stabschefen att senast i november 2011 återkomma till direktionen med en rapport om hur de rekommendationer som återfinns i PriceWaterhouse Coopers (PwC) rapport¹, bilaga 2, har genomförts eller, om de inte har genomförts, skälen till detta.

Bakgrund

Vid en revisionsgranskning som utfördes av Riksbankens internrevision (IR) i januari 2010, upptäcktes att avvecklingslimiterna för fyra motparter sedan 2005 var satta med ett för högt värde i kapitalförvaltningens system SimCorp Dimension². Det hade inneburit att under perioden från 2005 till 2010 hade limiterna överträtts vid ett flertal tillfällen. När detta uppdagades rapporterades detta till direktionen och limiterna ändrades.

Mot bakgrund av IR:s revisionsrapport gav direktionen IR i uppdrag i juni 2010 att anlita en extern expert för att utföra en heltäckande utredning av händelseförloppet och ta fram rekommendationer för att förbättra Riksbankens kontroll- och uppföljningsstruktur. För detta arbete anlätades PriceWaterhouseCoopers (PwC), som påbörjade sin utredning augusti 2010.

Den utredning som PwC har genomfört pekar på ett antal brister i beslutsfattande, handläggning och kontroll av avvecklingslimiterna, som medfört att ett stort antal överträdelser av tillåtna nivåer på avvecklingslimiter kunnat uppstå och fortgå utan upptäckt. Överträdelserna har dock inte inneburit någon ekonomisk förlust för Riksbanken. Inte heller har oegentligheter eller uppsåt kunnat identifieras.

Utredningen konstaterar också att bristerna i stora delar redan tagits om hand. Bland annat har tydligare regelverk skapats, en översyn av administrativa rutiner har skett, en omorganisation med efterföljande nya rutiner för samordning har genomförts, en

¹ Rapport avseende överträdelse av avvecklingslimit, PwC, 110310. Bilaga 2

² Riksbanken får enligt nuvarande Riskpolicy inte ha en avvecklingsrisk på högre än MSEK 800 per motpart för tre av de aktuella motparterna samt MSEK 2 000 för den fjärde. Det upptäcktes att fyra motparterna hade avvecklingslimiter på mellan MSEK 2 200 – 2 990.

genomgång av limiter och andra parametrar i Dimension har vidtagits, en löpande verksamhetsutveckling av riskenheten pågår, en processkartläggning pågår, samt ett projekt för att förbättra rapporteringen kring incidenter och limitöverträdelser pågår.

PwC har dock lämnat ett antal rekommendationer till fortsatta förstärkningar och förbättringar. De rekommenderar bland annat:

- Att en processkartläggning genomförs, och att processerna granskas mot gällande regelverk samt att lämpliga kontroller knyts till processerna.
- Att kontrollstrukturen förstärks genom att det säkerställs att direktionen och riksbankschefen får den information som krävs, att varje operativ avdelning har god internkontroll i alla processer, att riskenhetens självständighet, kompetens och oberoende förstärks, och att en oberoende compliancefunktion inrättas.
- Att en genomgång av fördelningen av roller och ansvar för den operativa verksamheten och kontrollorganen genomförs, och att ansvaret för identifierade processer och kontroller fördelas.
- Att ovanstående implementeras på ett sätt som säkerställer att personalen får tydlig och genomgripande förståelse för den nya kontrollstrukturen, för att skapa trygghet att kunna ifrågasätta beslut och rutiner, och för att ges en möjlighet att bidra till verksamhetens utveckling.

Överväganden

Mot bakgrund av PwC:s rapport och de rekommendationer som ges bör Riksbanken se över sin organisation när det gäller kontroll av regelefterlevnad (compliance). Direktionen beslutade 2008 att inrätta en regelstödsfunktion på stabsavdelningen (STA)³. Principerna för regelstödsfunktionen idag är att denna aktivt ska stödja och ge råd till organisationen och avdelningscheferna i deras ansvar för regelefterlevnad. Det finns med anledning av PwC:s observationer och rekommendationer anledning att överväga om Riksbankens regelstödsfunktion är ändamålsenlig och tillräcklig. En utomstående expert bör därför utreda vilken organisation för kontroll av regelefterlevnad som är lämpligt för Riksbanken och föreslå en lämplig compliancefunktion, enligt direktiv i bilaga 1.

Det pågår ett omfattande arbete inom avdelningen för kapitalförvaltning (KAP) och riskenheten (RIE) med att förbättra regelstruktur, limithantering och andra kontrollfunktioner. Bland annat har en genomgång och inventering av tillämpliga regler för KAP gjorts, varningslimiter har införts på KAP som syftar till att förvarna då en av direktionen fastställd limit är på väg att brytas.

Middle office (MO) har fått ett ansvar för motpartsförteckningen och andra liknande förteckningar och ser till att de är uppdaterade kontinuerligt. De har också under våren 2010 granskat Dimension och kontrollerat att Riskpolicyn och investeringspolicyn följs samt kontrollerat att vad som föreskrivs i dessa har en motsvarighet i systemet. Även systemet Dimension har granskats och MO har kontrollerat att parametrarna är rimliga samt att systemet gör korrekta kalkyleringar. Därutöver är regelverken omstrukturerade, bland annat har ny riskpolicy tagits fram med särskilda regler för kreditrisk, likviditetsrisk och marknadsrisk, ny rutin för incident- och limitrapportering har tagits fram och en processkartläggning pågår i RIE:s regi.

³ Protokollsbilaga 1, direktionsens protokoll 080313, §11

- Mot bakgrund av de rekommendationer som PwC ger i sin rapport bör berörda avdelningar upprätta planer för att genomföra de åtgärder som faller inom deras ansvarsområden såvida det inte bedöms finnas starka skäl till att inte genomföra rekommendationerna. Stabschefen bör hålla direktionen underrättad löpande om arbetets framskridande och bör senast i november 2011 rapportera till direktionen hur rekommendationerna har genomförts eller, om de inte har genomförts, ange skälen till varför de inte har genomförts.

Direktiv för en utredning av compliancefunktion på Riksbanken

Bakgrund

Enligt Riksbankens instruktion är avdelningarna på Riksbanken ansvariga för sina egna risker. Varje avdelningschef har ansvaret att följa upp regelefterlevnad och sprida kännedom om regler som rör den egna verksamheten.

2008 beslutade direktionen att inrätta en regelstödsfunktion på stabsavdelningen (STA) för att underlätta för avdelningscheferna att fullgöra denna uppgift⁴. Principerna för regelstödsfunktionen är att funktionen ska vara avgränsad från internrevisionen, funktionen ska aktivt stödja och ge råd till organisationen och avdelningscheferna i deras ansvar för regelefterlevnad. Funktionen ska erbjuda stöd gällande regler som direkt eller indirekt påverkar verksamheten samt interna bankövergripande regelverk. Funktionen ska ha ett övergripande ansvar och en självständig roll samt bistå ledningen i dess årliga utvärdering av regelefterlevnaden i Riksbanken inför årsredovisningen med en bedömning av om regelefterlevnaden anses betryggande.

PriceWaterhouseCoopers (PwC) har i en rapport⁵ rekommenderat Riksbanken att inrätta en ny oberoende compliancefunktion och en compliancechef. Denna funktion bör enligt PwC inrättas på STA, dock med full frihet att rapportera direkt till direktionen. Funktionen ska tertialvis rapportera till direktionen, samt vid behov löpande om sina iakttagelser. Vidare bör en utredning genomföras som fastställer gränserna för verksamheten avseende roller, ansvar, arbetsuppgifter, beslutsvägar och rapporter avseende compliancefrågor. Enligt PwC bör en compliancefunktion på Riksbanken även inbegripa uppföljning av implementering och efterlevnad av instruktionen och andra interna regelverk. Compliance ska följa upp att avdelningscheferna har satt upp lämpliga och effektiva kontroller av att regler följs. Dessutom bör ansvaret för uppföljning av anställdas affärer placeras på denna enhet.

Mot bakgrund av dessa rekommendationer bör en oberoende utredning om en lämplig organisation vid Riksbanken för kontroll av regelefterlevnad (compliance) genomföras.

Uppdrag

Utredaren ska mot bakgrund av denna analys ge förslag på en lämplig organisation och mandat för en compliancefunktion utifrån Riksbankens behov, föreslå avgränsningar mellan funktionen och andra relevanta funktioner/verksamheter inom banken, föreslå var funktionen ska placeras i organisationen samt föreslå lämplig bemanning för funktionen. Utredningen ska också analysera och presentera för- och nackdelar med den föreslagna compliancefunktionen jämfört med den nuvarande regelstödsfunktionen.

Utredaren ska presentera sitt arbete senast i maj 2011.

⁴ Protokollsbilaga 1, direktionens protokoll 080313, §11

⁵ Rapport avseende överträdelse av avvecklingslimit, PwC, 110310